

Дін және жастар

•Мазмұны:

- Кіріспе.....
- I Дін және Жастар тәрбиесінің теориялық аспектілері
- 1.1 Қазақстандағы дінижағдай.....
- 1.2 Жастар әлеуметтік демографиялық топ есебінде.....
- II Қазіргі замандағы жастар тәрбиесіндегі діннің орны
- 2.1 Діни ағымдардың жастар дүниетанымына кері әсері.....
- 2.2 Еліміздегі дәстүрлі емес діни ағымдар және жастардың құқықтық діни сауатын арттыру .....
- 2.3 Діни сауатсыздық - діни экстремизмнің бастауы».....
- Зерттеу болжамы
- Қорытынды

Дін жайлы түсінік

Тарихи жадыға тиеселі адамзат тарихының өн бойына көз жүгіртер болсақ, онда діндарлықтың адамзат тарихын басынан аяғына дейін толық қамтып жатқандығын көреміз. Қаншама рет діннің ақыры келді деген сөз айтылса да ол қазірдің өзінде әлемдік өмірдің негізгі қалыптастырушы факторларының бірі болып табылады. Діннің халықтар өміріндегі алатын орнының зорлығы соншалықты діндердің негізін түсінбей жатып сол діндерді ұстанатын халықтардың мәдениеті туралы толық көзқарас қалыптастыру мүмкін емес. Дінді сипаттау оңай жұмыс емес. Біздің ойымызша, діннің анықтауыш қызметі оның әлеуметтілікті қалыптастыруында, яғни адамдар қарым-қатынасын реттеуде болса керек. Өйткені тіпті «религия», сөзінің этимологиялық бастапқы мәнінің өзі де «біріктіру», «байланыстыру», «қатынасты қалыптастыру» дегенді білдіреді. Дін адамдардың бірлестігін және ұйымдастығын қалыптастырушы идеологиялық механизм. Діннің мазмұны әлеуметтік мәні бар негізгі құндылықтарды қасиетті деп танудан тұрады. Мәдениеттегі діннің рөлін әрбір мәдениеттің жүйе құрастырушы факторы деп анықтауға болады.

- «Дәстүрлі емес» діндердің арасында аталмыш харизмалық ағымдар бой көрсетуде: «Агапе», «Новая жизнь», «Новое небо», «Илия», «Благая весть», т.б. ҚР ӘМ діндер ісі жөніндегі Комитеттің мәліметінде Қазақстандағы протестанттық деноминациялар мен харизмалық ағымдар, сонымен қатар, республикадағы Бахаи қауымы, Церковь Объединения, Церковь Последнего Завета, Саиентология және т.б. «дәстүрлі емес» діни ұйымдар жаңа құрылымдар ретінде есепке алынған.

•«Жастар және Қазақстандағы дәстүрлі емес діндер» атты социологиялық зерттеу

- 83,3% өздерін дінге сенушілер қатарына қосатындығын, күмәнданушылар мен дінін анықтамағандар - 7,3%, сенбейтіндер мен атеистар - 7,6% құрайтындығын анықтады.
- сенушілердің ішінен 75,1% ислам дінін ұстанушылар, бұл жерде респонденттердің 75,4% қазақтарды құрайды;
- 14,8% респондент православтық сенімді ұстанушылар, бұл жерде сауалға қатысқандардың ішінде орыстар 17,4%. құрайды. 0,5% респондент өзінің діни сенімі туралы сұраққа жауап беруден бас тартты. Қазақстанда шоғырлынған және таралып жатқан жаңа діни ұйымдарға өздерінің оң көзқарасын респонденттердің 7,9% білдірді; 2,1% дәстүрлі емес діни ұйымдарға кіргенін көрсетті. Респонденттердің 9,5% оларға деген өздерінің немқұрайлылығын білдірді, егер 20,0% дәстүрлі емес бағыттағы діни ұйымдар туралы еміс-еміс естіген болса, бейтараптылық танытқандардың жалпы саны 29,5% құрайды; 27,5% дәстүрлі емес діндерді адам және қоғам 12 үшін қауіпті деп көрсетсе, сауал бергендердің 28,5% «барлық діндер қауіпті» деген жауап берді; 3,7% жауап беруге қиналса, 0,3% исламнан өзге ешқандай дінді мойындамайтынын білдірді.

• ЕЛІМІЗДЕГІ ДӘСТҮРЛІ ЕМЕС ДІНИ АҒЫМДАР ЖӘНЕ ЖАСТАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ-ДІНИ САУАТЫН АРТТЫРУ

- республикамызда қазіргі кезде 17 конфессия өкілдерінен құралған 3088 діни бірлестік жұмыс істейді, олар қолданыстағы Заңның талаптарына сәйкес құқықтық рәсімделуден өтті. 3088 діни бірлестіктің басым көпшілігін мұсылмандық бірлестіктер (2229) құрайды, бұл - халқымыздың тарихи дамуымен байланысты заңды құбылыс.
- Республикамызда 3226 ғибадат үйі жұмыс істейді,
- 70 %-ы (2269) - мешіттер құрайды.
- 1989 жылғы 1 қаңтарда 30 конфессияға тиесілі 700-ге жуық діни бірлестіктер болса, 2003 жылдың 1 қаңтарында 3206 діни бірлестіктер жұмыс істеген. 2012 жылғы қайта тіркеу шарасынан бұрын еліміздегі тіркелген ұйымдардың саны 4551-ге жеткені

Діни секталар өте көп. Кеңтарапта ағымдарды ауыздықтауға заңымыз әлсіздік танытып отыр. Бұл секталар: Иегова куәгерлері-екінші атауы Күзет мұнарасы қауымы, Саентология шіркеуі, Бахаизм, Жаңа өмір, Грейс-ракм, Ахмади жамағаты, Кришна тану қоғамы, Ата жолы және ең қауіпті секталардың бірі – Салафия.

- 2011 жылы Қазақстан Республикасының «Діни қызмет және діни бірлестіктер туралы» Заңы өз күшіне енді, онда біз алғаш рет ханафи бағытындағы исламның және православтық христиандықтың халық мәдениетінің дамуы мен рухани өміріндегі тарихи рөлін атап көрсетті.

Қазақстандағы ДІНИ БІРЛЕСТІКТЕР

2012 ж.

2012 жылдың 19 маусымында

ҚАЗАҚСТАН МҰСЫЛМАНДАРЫ ДІНИ БАСҚАРМАСЫ

республикалық ислами бірлестігі тіркелді.

Оның филиалдары ретінде еліміздің барлық аймағында

2 228
мешіт

қайта тіркеуден өтті

ҚР «Діни қызмет және діни бірлестіктер туралы»

заңының преамбуласында Қазақстан халқының рухани өмірі мен мәдениетіндегі исламның сунниттік бағыттағы ханафи мазхабының тарихи рөлі атап көрсетілген.

Қазақстандағы ҚМДБ филиалдары (мешіттері)

Діни экстремизм туралы

Діни экстремизм Ислам құндылықтарын сақтау жолында үндеу тастаған өздерінің пікірлестерін діни принциптерді бұзушылар деген айыптаулармен кінәлайды. Діни-саяси экстремизм болса, әртүрлі діни пікірлерге негізделгеніне қарамай, олардың іс-әрекеттері Қылмыстық істер кодексінің баптарына сәйкес келеді

Діни конфессиялар

Ислам – VII ғасырдың басында пайда болған әлемдік монотеистік дін. Қазақ жеріне ислам осыдан 12 ғасырдан астам уақыт бұрын келген.

Православие – христиан конфессияларының бірі.

Елімізде православиелік Қазақстан Православ шіркеуі, Армян апостолдық шіркеуі және көне әдет-ғұрыптық қауымдар қызмет атқарады. 2011 жылдың басында 304 православ діни бірлестігі болған.

Католиктік – христиандық конфессиялардың бірі. Діни ілімі Библияға және Қасиетті жазбаға негізделеді. Негізгі қағидалары Католик шіркеуінің катехизисында баяндалған.

Лютерандық – христиан дініндегі протестанттық ағымдардың бірі. Лютерандық XVI ғасырда Германияда реформация қозғалысының нәтижесінде пайда болды.

кораниттер болып санға бөлінуде. Ал осынау негізгі мақсаты белгісіз діни ағымдардың әрқайсысының етегінде бір-бір қандасымыз кеткен күннің өзінде ұлт қауіпсіздігіне қаншалықты қауіп төнетінін бағамдай беріңіз. Негізінен, жұмыссыздар, өмірден өз

облысындағы Шұбаршы ауылындағы террорлық әрекеттер, Ақтау, Атырау, Тараз, Алматы қалаларындағы экстремистік ағымдардың көрініс беруі.
Елімізде конфессиялардың саны тым көбейіп, олардың саны 45-

ЕЛІМІЗДЕ ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН АҒЫМДАР

Мұны білу сіздің жеке қауіпсіздігіңіз, балаңыздың болашағы үшін керек. Сонымен, Қазақстан Республикасының аумағында соттың шешімімен тыйым салынған діни ұйымдар мыналар:

1. «Әл-Каида»
2. «Шығыс Түркістандағы исламдық қозғалыс»
3. «Өзбекстандағы исламдық қозғалыс»
4. «Күрд Халық Конгресі» («Конгра-Гел»)
5. «Асбат әл-Ансар»
6. Мұсылман бауырлар» (Братья-мусульмане)
7. «Талибан қозғалысы»
8. «Боз гурд»
9. «Орталық Азиядағы Жамағат мужәһидтер»
10. «Лашкар-е-Тайба»
11. «Әлеуметтік реформалар қоғамы»
12. «Хизб-ут-Тахрир»
13. «АУМ Синрике»
14. «Шығыс Түркістан азат ету ұйымы»
15. «Түркістан ислам партиясы»
16. «Алла аят» қозғалысы
17. «Ата жолы» қозғалысы
18. Зікіршілерге тыйым салынды
19. «Таблиғ жамағаты»
20. «Ат-такфир уәл хижра» ұйымы

ие болып отыр. Осыған орай білім беру мекемелері, мемлекеттік органдар алдында қазақ қоғамы үшін дәстүрлі діндердің әлеуетін жастарды рухани-тәрбиелікке және

Діни сауатсыздық - діни экстремизмнің бастауы»

. СӘЛӘФИТТІК - ИСЛАМ ДІНІНДЕГІ СУННИТТІК БАҒЫТҚА
ЖАТАТЫН ДІНИ ИДЕОЛОГИЯЛЫҚ ҒЫЛЫМДАРДЫҢ БІРІ БОЛЫП
ТАБЫЛАДЫ.

- Матхалиттер- ресми билікті мойындайды. Сауд Арабиясында қызмет етеді. Ешқандай жамағатқа бірікпейді.
- Мединалықтар («Сурруриттер») - жамағатқа бірігеді, лидерлерін сайлайды. Бұлар мемлекетке тікелей қауіпті емес, діни басшылыққа қарсы.
- Такфирлер 1990 жылдары біздің батыс облыстарда пайда болды. Басқа мұсылмандарға сенбейді. Зайырлы заңдарды мойындамайды.
- Сәләфит радикалдар- жиһатшылар, террорға шақырады. Ауғанстан мен Шешенстанда соғысқа қатысқан. Оңтүстік Қазақстан облысында осылардың жамағаттары бар екені анықталған.

- Дүние жүзінде Ислам дінін ұстанушылардың саны, шамамен 2 млрд-қа жуық. Олардың 90 % сунниттер. Шииттер Иран мен ирак аймағында ғана кездеседі. Ислам діні әлемнің 120-дан астам елінде тараған. Ислам дініне сенушілер әлемнің 35 мемлекеті халқының басым бөлігін құрайды.

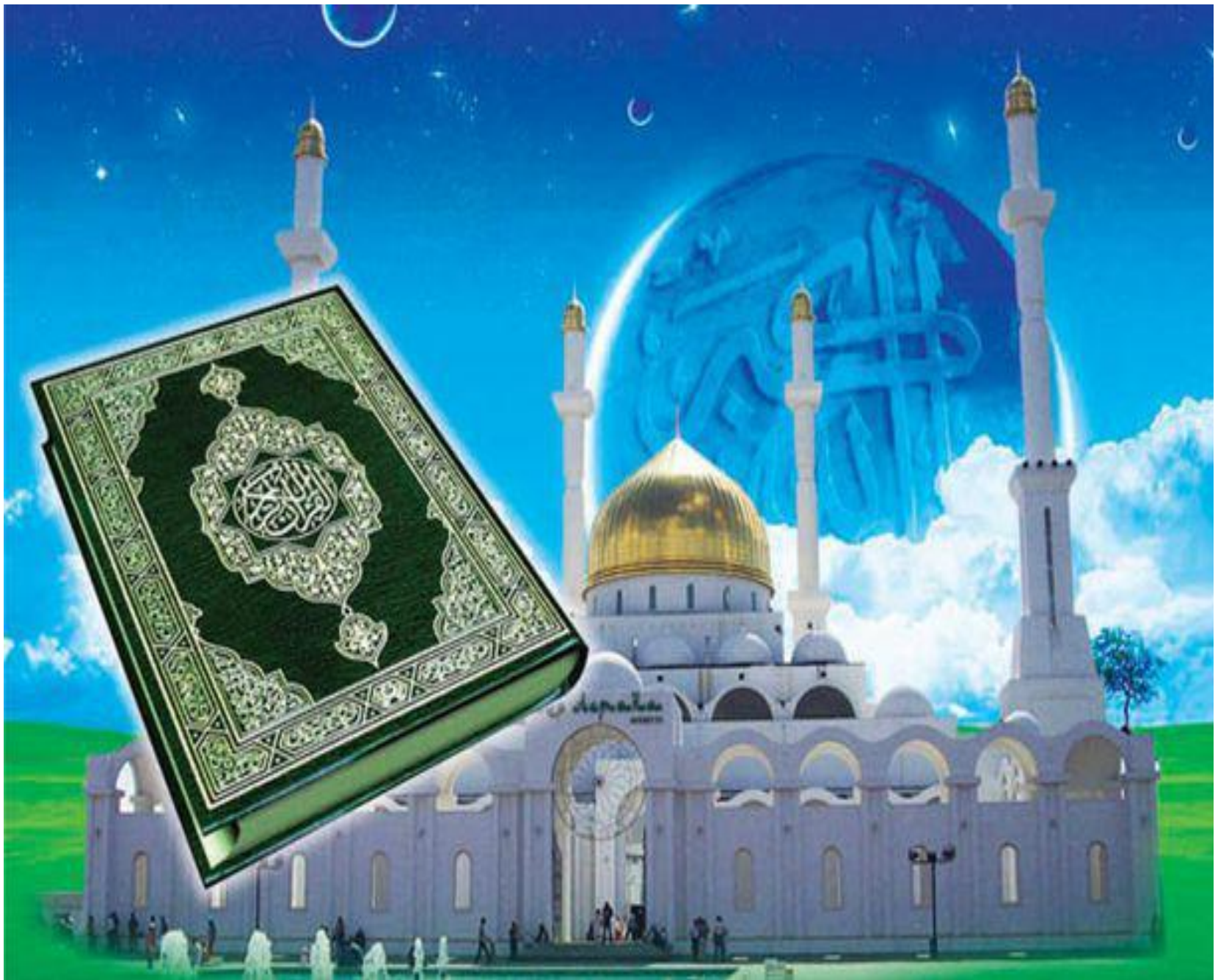

ағымдарын насихаттап жүрген діни бірлестіктер бүгінде өз қараларын күн өткен сайын көбейтуде. Діни бірлестіктерді бей-берекет тіркеп, олардың іс-әрекетін бақылаусыз қоюымыздың

- Жастарға арнайы имамдардың дәрісін өткізу

діндердің
жастардың
санасын
улайтын
кітаптарды

rashtan.net

Секта

RFERL

Түрлі ағымдағы діндерден абай болайық!

Назарларыңызға рахмет!